

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za pouzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRRTNI VESTNIK“

izhaja tedensko in sicer vsak petek ter stane:

celoletno Din 40,—

polletno Din 20,—

posamezna številka . . Din 1,—

Glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XIV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 5. junija 1931.

Štev. 23.

Resna beseda

Borba in razprtija, ki jo je zanesla med naše obrtništvo agitacija za ločne obrtniške zbornice, je zavzela v zadnjem času take oblike, da se človek, ki misli trezno in mu je dobrobit obrtnika res pri srcu, nehote z bojaznijo vprašuje, kam bo to vse dovedlo. Kupičenje neverjetnih izmišljotin, zavijanje dejstev in resnice, demagoške fraze in neosnovani umazani osebni napadi, to so sredstva in argumenti, s katerimi se v taki meri operira. To, kar je bilo dosedaj dobro, se blati in deva v nič. Ljudje, ki so v najhujših časih v trdi borbi stali na braniku obrtniških interesov, se obmetavajo z globoko žaljivimi očitki. Vse, kar se je kjerkoli in kadarkoli pogrešilo, se vlačí v povečani in razblinjeni obliki na dan. Vse pa, kar so storili dobrega, kar so pretrpeli in žrtvovali, kar so dobili in dosegli — vse se pozablja in omalovažuje.

So poštene in čisti možje, ki stoje v tej borbi na eni in drugi strani. Toda žal in usodno je, da se za poštenjakom, ki misli dobro, gnetejo in skrivajo potuhnjene kreature, zdražbarji in nezadovoljneži, ki jih boste našli povsod, kjer se je treba prepirati in prekljati, ljudje, ki so sedali na dva stola pa obsedeli v sredi in se od užaljenosti delajo borce za obrtniško staro parolo, ljudje, ki so sami ponižno odpirali kljune, kakor jim je kazalo; sedaj kriče in pisarijo pamflete, ko je treba delati zdražbo, niso pa znali zapisati enega članka, ene novice iz svoje stroke, ko je bilo treba to v interesu strokovne izobrazbe in povzdige obrtnega stanu. Junaki, ki so imeli vedno rep med nogami, ko je bilo treba pokazati moža, ki so imeli vedno roke križem, ko je bilo treba delati, ki so mrдали in skomizali z rameni, ko se je bilo treba odločiti, ti gospodje so danes naenkrat stopili na plan kot odrešeniki obrtnega stanu, ki jih je sama sreča še pravočasno poslala, da nas zavižajo na pravo pot. Ti ljudje se smatrajo za poklicane, da z zahrbtno agitacijo mečejo izza plota, tam, kjer se ne more braniti, na poštenjake, na može dela in celo tudi na ljudi, ki so v obrtniški borbi osiveli, kamenje in da jih obsodijo in stigmatizirajo kot krive preroke in antikriste obrtnega stanu. Zadišalo je po koritih, pa so se zbrali tudi oni, ki imajo za take stvari dober nos in se znajo, če treba, tudi s povsem resnim in odvažnim obrazom delati prepričane može. No in končno še ona skupina, ki uživa s sadističnim veseljem, kadar pada po možeh, ki so se borili, pa mogoče, da je iz njih lastne roke zobala dobroto ter se delala prijatelj. Še sam bi ga v hrbet, če bi se v svoji nemožnosti in grdobiji ne bal, da je ne izkupi s peto.

Ej, škoda dobrih in poštenih mož na eni in drugi strani. Škoda, da so se dobri prijatelji radi take stvari osvobodili, škoda, da so tovariši in soborilci za dobro obrtniško stvar razbili skupno fronto in se bijejo med seboj za nekaj, kar tega ne zasluži. Organizacija, ki je rasla kot košato drevo, kljubovala vsem vetrovom in se je razvila v orjaka, ki je objemal že skoro vse veje in vejice obrtnega stanu v Sloveniji, ki je bila vzor vsem organizacijam v državi, se uničuje in razbi-

ja. Tega drevesa niso podrli viharji, a razjedli ga bodo notranji črvi v eni pomladi.

Ali je res treba, da se zaradi vprašanja ločne zbornice mora vse to go-diti? Ali res mislite, da boste s to borbo, s tem razbijanjem, s tem zmerjanjem in blatenjem, s tem sejanjem medsebojnega razdora in sovraštva, s tem ubijanjem medsebojnega prijateljstva in tovarištva rešili in odločili vprašanje zbornic. Kakor da bi bili ravno še na nas čakali! Kakor da bi ne bile že dosedanje razprave o obrtnem zakonu pokazale, da so se odločilni faktorji odločili proti ločenim zbornicam. Saj že vrabci čivkajo, kako gre stvar tam, kjer bo že v nekaj tednih izdelano in končano. Ali ni smešno in tragično obenem, da se pustimo vleči od ljudi, ki naj bi se hodili raje k nam učit, kako se dela, resnično in stvarno dela za obrtnika brez visokih bančnih tantijem in korit, brez terorja in demagogije.

Med tem pa, ko se mi tepemo, ko se mečejo smrdljive bombe na naše zaslužene može in na korporacije, ko se hvali zanatska komora, ki je dala v 12 letih za obrtniške namene okrog Din 350.000 in devlje v nič delo naše ljubljanske skupne zbornice, ki je v enem samem letu 1930 dala 450.000 Din za obrtno pospeševanje, 200.000 Din za obrtne nadaljevalne šole in lepe tisočake za podporo onemoglim obrtnikom, medtem ko se blati »Obrtni Vestnik«, ki že drugo desetletje s požrtvovalnostjo edini drži borbeno zastavo zavedne slovenske obrtniške fronte in hvali neki tuji »Zanatljija« s povsem neresničnimi in izmišljenimi podatki, gredo velevažne obrtniške stvari mimo nas!

Mi se prekljamo za ločne in skupne zbornice. Med tem pa se **drugod z vso paro dela na izgradbi obrtniškega zavarovanja.** Mi smo prvi pokrenili to akcijo. Sedaj, ko je treba izvesti in uresničiti to velevažno eksistenčno vprašanje obrtnika, nas ni pri delu, nam je glavno borba za sistem zbornic.

Davki, pridobnina in prometni davki nam delajo velike skrbi. Pri finančnem ministru se vrše konferenco. Zbornice in druge korporacije se bijejo za to, da bi se to breme olajšalo. **Našega obrtništva pa naj to ne briga, zanj naj bo edino glavna stvar vprašanje zbornic.**

Glede obrtnega zakona se čujejo težke stvari. Naša Zbornica TOI in druge organizacije napenjajo vse sile, da bi stvar iztekla za našega obrtnika dobro. V naši Zvezi obrtnih zadrug pa seja za njo samo borba, da se tega in onega vrže in razbije mogoče vse, samo da bo večina za to ali ono zbornico.

Možje, spametujte se! Zakaj taka borba za nekaj, česar vi ne boste odločili! Bodite pravični in ne blatite tega, kar je dobro. Nehajte z osebnim nasprotstvom in sovraštvom. Dajte si tovariško roko, ker jih rabimo za važnejše delo, kakor pa za tako borbo, kakor je sedaj radi ločenih zbornic. Sicer se bo masa obrtništva tega naveličala in bo šla svojo pot, Vas pa bo pustila, da boste izkrvaveli v tej neumestni medsebojni borbi.

Poklicni prepričani, neovšljivci, kristolovske, potuhnjene in maščevalne

kreature, ki se obešajo sedaj na Vaša ledja, Vas bodo uničile. Spravite se med seboj, dokler je še čas in postanite si zopet dobri prijatelji in tovariši. **Sklenite svoje vrste raje za pozitivno delo, od katerega bo imelo obrtništvo res koristi.**

Akcija za skupne ali ločne zbornice

I. Kraljevsko ministarstvo za trgovino, obrt in industrijo v Beogradu, II. Kraljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani, III. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, IV. Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru, V. Uredništvo »Obrtnega Vestnika« v Ljubljani.

Ad I. do V.

V listu »Zanatljija« z dne 31. maja 1931 šte. 22, ki izhaja v Beogradu, je na drugi strani naglašena resolucija na gospoda ministra za trgovino in industrijo, v katerem članku je navedeno, da so bili na sestanku dne 14. maja 1931 v Ljubljani, na katerem se je ta resolucija sestavila, zbrani načelniki in odborniki vseh obrtnih zadrug dravske banovine, ki so se izjavili za ločne zbornice. Na prvi strani lista pa navaja predsednik nekega pripravljalnega odbora, da je bilo na sestanku zastopanih 50 obrtnih zadrug.

K temu pojasnimo v smislu sklepa zadružnega odbora z dne 29. V. 1931 naslednje: Na omenjenem sestanku niso mogli biti zastopani polnoštevilni načelniki in odborniki vseh obrtnih zadrug dravske banovine, ker podpisana zadruška, in tudi ostale celjske obrtne zadruške, 12 po številu, ki uradujejo skupaj v enem lokalni in pod enim tajništvom, in katerih okoliš obsega velik del bivše mariborske oblasti, niso dobile povabila na ta sestanek in se tudi noben zadružni načelnik ali odbornik teh zadrug zborovanja ni udeležil, oziroma nobeden ni imel pooblastila zadružnih načelstev, da se sestanka udeleži in zastopa zadruge.

Glasom uradne statistike Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je v dravski banovini okrog 200 obrtnih zadrug. Ako se je od teh udeležilo sestanka v Ljubljani samo 50, to še ni nikaka večina in ne more biti govora o tem, da so bile zadruge polnoštevilno zastopane. Tudi ne more biti govora o tem, da bi se večina zadrug in obrtnikov izjavila za ločne zbornice v Ljubljani.

Podpisana zadruge in tudi ostale celjske zadruške še niso dobile uradnega poziva za izjavo, ali so zadruške in njih člani za skupne ali ločne zbornice. Ko dobimo tak poziv, katerega pričakujemo, bomo podali naše izjave v smislu sklepov občnih zborov, ki se glasijo, da so zadruške za celjski okoliš za skupne zbornice.

Prosimo, da blagovolijo pod I., II. in III. navedene oblasti to v naznanje vzeti.

Ad IV.

Splošna zveza obrtnih zadrug v Mariboru se naproša, da postopa v smislu izjav svojih članic, eventualno sporazumno z zvezo obrtnih zadrug v Ljubljani in da podvzame potrebne korake, da se v strokovnih in javnih listih ne razglašajo članki, ki resnici ne odgovarjajo ter sejejo med obrtništvo samo prepri in razdor.

Ad V.

Uredništvo »Obrtnega Vestnika« pa prosimo, da to vlogo razglasi oziroma priobči v tem listu.

Beležimo z najodličnejšim spoštovanjem!

Obrtna zadruška kovinarjev in kolarjev v Celju.

Načelnik zadruške:
Franjo Dolžan.

Na naslov članov davčnih odborov

Te dni so člani davčnih odborov stopili v funkcijo, da ocenijo dohodke obrtnikov, trgovcev in industrijcev za odmero pridobnine. Kakor čujemo, se predlogi davčnih uprav, vsaj pri nekaterih davčnih upravah, glasijo na precej višje dohodke, nego je znašal predpis pridobnine za lansko leto. Povsem umljivo je, da davčne uprave že iz fiskalnih ozirov streme za čim višjim predpisom pridobnine. Ti oziri prihajajo v mnogih primerih tako tehtovito v poštev, da izgube predlogi svojo realno bazo in niso več v skladu s plačilno zmožnostjo davkoplačevalcev, ki po sili razmer od dne do dne gineva.

Položaj v obrtništvo postaja od leta do leta neugodnejši. Ročno delo izgublja na vrednosti in prebivalstvo le prerado daje prednost tovarniškim izdelkom, čeprav na lastno škodo. Spomniti se moramo velike škode, katero povzroča na primer čevljarski ali krojaški stroki tovarniška produkcija, da moremo presoditi, kako ti stroki nazadujeta. Poleg tega pa ne smemo pustiti iz vida, da postruje položaj še sušmarstvo, ki se kljub pobijanju vendar ne more iztrebiti in se tudi nikdar docela iztrebiti ne bo dalo. Nič boljše kakor tema dvema strokama se ne godi drugim obrtniškim strokam. Rokodelsko delo se po krivici vedno manj ceni in ima vedno manj naročnikov, ki še kaj dajo na to, da je delo lepo in individualno izvršeno.

Navzlic temu, da se godi slabo kmetu, da tarna in do skrajnosti štedi naš srednji stan in da je možnost zaslužka v obrtu vedno manjša, pa vendar davčne uprave ocenjujejo dohodke obrtnikov, kakor bi živeli v normalnih časih in jim izračunavajo davke, koji brez dvoma presegajo njihovo plačilno zmožnost.

O tako pripravljenih predlogih razpravljajo ravno te dni davčni odbori, v katerih so tudi zastopniki obrtništva. Davčnim odborom je zakon odkazal veliko moč, prepustil jim je odločanje v ocenah. Ako to moč prav izrabljajo, so v stanu, da popravijo predloge davčnih uprav, kolikor ne upoštevajo dejanskih razmer, ki so ravno za obrtništvo gotovo žalostne.

Ob priliki, ko stojijo pred nalogo, da odmerijo davek, odnosno določijo davčne osnove, smatramo za potrebno, da jih še enkrat opozorimo na njihovo dolžnost, da vestno in nepristransko ocenijo, ali in v koliko so predlogi, ki gredo preko lanske ocene, stvarno upravičeni.

Ako bodo to svojo dolžnost izpolnili, kar jim pri vedno slabših prilikah za zaslužek v obrtu brez dvoma ne bo težko, smo prepričani, da se jim bo posrečilo spraviti predpis davka v sklad s plačilno zmožnostjo obrtnikov, da se ne bodo ponavljali slučajji, ko se je moral obrtniku, da se od njega izterja davek, ki je bil za njegove razmere

previsok, zarubiti celo stroj, ki je izvzet iz eksekucije.

Težišče za predpis davkov je v davčnih odborih. Naj oni, katerim je poverjena ta delikatna naloga v davčnih odborih, ravnajo po svoji vesti, da ne bodo delali krivice. Ako bodo upoštevali, da obrt ne napreduje, temveč da gre nazaj, da se obrtniki v pretežni večini obupno bore za svoj obstanek, jim izpolnitev njihove dolžnosti ne bo težka.

Pomen tehnike avtogenega varenja za moderno obrt

Doba 20. stoletja, v kateri živimo, je preobrazila v vseh področjih in na vseh poljih naše produktivne delo in posebno obrt. Tudi industrija kovinske stroke se je v poslednjem času tako zelo izpremenila, da so postali nekateri delavni načini, po katerih so se izdelovali predmeti skozi stoletja, samo še interesantno poglavje iz zgodovine napredujoče tehnike. Ne samo, da so v kovinski stroki večidel stroji prevzeli vse to, kar se je v prejšnjih časih izdelovalo z roko, temveč je še mnogo važnejše dejstvo, da so se našli docela novi delovni postopki in docela nova delovna sredstva, s pomočjo katerih se dajo kovinski predmeti izdelovati ne samo hitreje in lepše, temveč tudi — ceneje.

Eden od najstarejših delovnih postopkov, ki jih pozna kovinarska obrt, je varenje. Ta postopek, ki tvori jedro kovaške obrti, se je razvil takoj, ko se je našlo železo, ter je ostal v svojem bistvu enak prav do današnjih dni. Železo se v ognju segreje do rdečega žara, da se taisto omehča, ter se potem v tem testastem stanju zgnete s kladi ali s kratko besedo: skuje. Zato se to staro varenje tudi imenuje kovaško varenje.

V početku tega stoletja pa je to kovaško varenje dobilo močnega konkurenta v tehniki avtogenega varenja, t. j. onega varenja, pri katerem se kovine segrevajo do tališča, da se popolnoma raztali, ter se potem v tem raztaljenem stanju brez vsakega drugega pripomočka same od sebe zlijejo med seboj. Vez, ki na tak način nastane, se imenuje avtogeni zvarni šiv, ker je pač po svoji zunanji obliki podobna šivu. Ona je naravnost idealna, ker obdrži material, ki smo ga na ta način zvarili med seboj, vse svoje dobre lastnosti tudi na zvarjenem mestu, ter je mogoče taisto prav tako obtežiti kakor ostale dele kovinskega predmeta.

Avtogeno varenje, ki ga lahko tudi imenujemo talilno varenje, ker se material pri tem raztali, se je pričelo šele v tem stoletju. Komaj pred 30 leti se je namreč posrečilo prvič proizvajati tako vroč plamen, da se morejo vse kovine brez razlike v najkrajšem času raztaliti. Izredno velika vročina posebnega plamena tvori torej bistvo tega novega varilnega načina, ki se je v vojni in povojni dobi tako izpopolnil, da si danes modernega obrtnika kovinarja prav težko predstavljamo brez aparata za avtogeno varenje.

Z avtogenim zvarnim šivom se da z lahkoto spajati železna pločevina, razno profilirano železo kakor so kotna železa, nosilci, cevi itd., pa tudi ostale kovine, n. pr. baker, bron, mesing, aluminij in svinec. Zadostuje samo, da se robovi posidnih kosov, ki jih hočemo med seboj zvariti, primerno obsekajo in v plamenu kakega gorečega plina raztali, da se sami od sebe zlijejo.

Kakor je tehnika avtogenega varenja na prvi pogled sila enostavna, tako se pokažejo obrtniku, ki prvič prime za acetilenski gorilnik, že takoj spočetka prav velike težave, ki obstoje predvsem v tem, da se material noče zlivati tako, kakor bi bilo poželjeno. Z ene strani se material samo lepi ter daje videz avtogenega spoja, ki prav nič ne drži, z druge strani pa se material tako nagio tali, da nastajajo v predmetih luknje in da se cedi raztaljena kovina na vse strani in samo tja ne, kjer bi moral nastati zvarni šiv.

Tehnike avtogenega varenja se je treba prav tako učiti kakor vsake dru-

ge obrti in prav pogrešeno je mnenje tistih, ki mislijo, da so z nabavo potrebne aparature že modernizirali svoj obrat. V takih primerih se pojavljajo samo neljuba razočaranja že v delavnicah ali pa nastopajo taista prej ali slej v neštetih reklamacijah, ki sledijo nestrokovnjaškemu delu.

Avtogeni varilec mora poznati ne samo aparaturo, s pomočjo katere se varenje izvršuje, temveč tudi ves plavžarski postopek talilnega varenja, postopek, ki utegne — če je gorilnik v nestrokovnjaških rokah — dragoceni kovinski material docela pokvariti, ali mu pa samo odvzeti toliko dobrih lastnosti, da postane vrednost zvarjenega materiala prav iluzorična. Frimeri takega nestrokovnjaškega dela so kaj česti in od tod tudi izvira ukoreninjeno mnenje, da je avtogeno varenje samo delovno sredstvo za silo in za krpanje manj vrednih kovinskih predmetov.

Ker je pri nas število dobrih varilcev še zelo, zelo pičlo, se tehnika avtogenega varenja še ni povzpela do one višine, na kateri je zvarni šiv tudi kot konstrukcijski element brezkonkurenčen. V sosednjih državah je uporaba avtogenega zvarnega šiva že docela običajna pri gradnji raznih kovinskih posod, katera gradnja zahteva že po svojem bistvu take spojne načine, ki omogočajo tesnost in nepropustnost za tekoče in plinaste materije, dalje pri gradnji cevovodov, ki se gradijo običajno kar na prostem izven komodno urejenih delavnic in končno pri raznih nosilnih konstrukcijah v stavbarstvu, strojništvu ter pri gradnji pohlštva. Avtogeno varenje je v sosednjih državah že prav močno razširjeno in avtogenemu zvarnemu šivu se v praksi povsem zaupa tudi pri kočljivih konstrukcijah kakor so mostovi, parni kotli in ostrejša s prav veliko razpetino. Nezaupanje, ki je pri nas v tem pogledu tako zelo razširjeno, je pač eden prvih vzrokov, da je talilno varenje našega praktika omejeno zgolj na najnujnejše slučaje reparature in da se smatra pri nas avtogeni gorilnik še vedno več ali manj kot nekaka igrača ali pa samo kot luksuz, ki ga diktira nova in moderna doba. Koliko predmetov danes še naročamo iz inozemstva, četudi bi tiste s prav isto solidnostjo in morda še trenutno z nekaj manjšo eleganco prav lahko izdelovali tudi doma!

Kar se tiče tehnike avtogenega varenja, je našemu obrtništvu potrebno v prvi vrsti nekaj več poguma in v drugi vrsti tudi nekaj več resne volje za izobrazbo novih in mladih delavskih moči, ki nam bodo s spretnostjo svojih rok in vestnostjo svojega dela dali ono neobhodno potrebno podlago, na kateri počiva ves napredek. Kadar bo imelo vsako podjetje vsaj enega res dobrega, vestnega in vseskozi izvežbanega varilca, potem delokroga za tehniko avtogenega varenja ne bo treba šele iskati. Baš na polju avtogene tehnike je dano našemu obrtništvu široko poprišče tehniške iznajdljivosti, da bo delokrog kovinarstva kot enega najmočnejših faktorjev v današnji obrti vse večji in širši.

O sredstvih, s pomočjo katerih varimo in o načinih, kako varimo avtogeno, bomo razpravljali pozneje.

Inž. Leo Knez.

Obrtnike, ki posetijo velesejem, opozarja Zavod za pospeševanje obrta, da se bo vršilo v nedeljo 7. t. m. dopoldne ob 10. uri v paviljonu Zavoda PO Zbornice TOI, ki se nahaja v sredini velesejskega razstavnega prostora (paviljon O), predavanje predsednika Zavoda PO g. Ivana Ogrina o gospodarskem položaju obrtništva, ob 11. uri pa se vrši v paviljonu tovarne za dušik Ruše **praktično razkazovanje avtogenega varenja.** Zavod vabi, da se obrtniki in obrtniški pomočniki v čim večjem številu udeležijo teh prireditev. Ako ima kdo kak predmet, ki bi ga rad zavaril, bo to lahko storil pri tej priliki po navodilih in s pomočjo inštruktorja varilnega mojstra in inženjerja, ki vodi prireditev.

Nekaj receptov za luženje lesa

Svetlo-sivo na hrastov les: 3½ g Nigrosin, 1½ g Azingrün.

Zeleno-svetlo-sivo na javorjev les: 1½ g Nigrosin, 1½ g Indulin, 1½ g Azingrün.

Svetlo-rumeno-sivo na hrastov les: 3½ g Nigrosin, ¼ g Echtgelb G, ½ g Azingrün.

Rdeče-rjavo na palisander in orehov les: 10 g Croceinscharlach, 5 g Echtgelb, 5 g Methylenblau.

Rdeče-rjavo na palisander in orehov les: 10 g KristallOrang, 2 g Croceinscharlach, 4 g Nigrosin, 4 g Methylenblau.

Modro: 20 g Azingrün, 20 g Indulin.

Modro: 15 g Indulin.

Temnomodro-zeleno na javorjev les: 10 g Azingrün, 10 g Azinviolett, 5 g Indulin.

Vijoličasto-modro: 15 g Azinviolett, 10 g Indulin.

Rdeče-vijoličasto: 2½ g Indulin, 2½ g Pirotinrot.

Vijoličasto: 10 g Azinviolett.

Modro-zeleno: 4½ g Indulin, ½ g Indoblaugrün.

Modro-zeleno: 10 g Indoblaugrün, 10 g Azinviolett, 5 g Indulin.

Rdeče-modro: 10 g Indulin, 5 g Azingrün.

Svetlo-modro: 10 g Azinblau, 10 g Azinviolett.

Svetlo-modro, 15 g Indulin.

Zeleno-modro: 3 g Indulin, 4 g Indoblaugrün, 4 g Azinviolett.

Temno-modro: 60 g Indulin.

Za mecesen in mehke lesove na cemprin luženo (Zirbelholzbeize): Gelbholzextrakt, Rotholzextrakt, Schmakextrakt.

Za mehke lesove: I) 100 g Tanin, II) 50 g Chromkali.

Za mehke lesove: I) 50 g Pirogalusäure, II) 25 g Chromkali.

Za mehke lesove: I) 50 g Pirogalusäure, II) Pottische.

Za mehke lesove: I) 50-100 g Pirogalussäure, II) 10 ur v amonijakov plin.

Sivo za bukovje na orehov lep imitirano: I) 8 g Körnerbeize, II) 4 g Eisenvitriol.

Za hrastov, hrušov in češnjev les: Detelna kislina (Kleesalzsäure), (Oexal-säure).

Za javor čistiti: Wasserstoffsupperoxyd.

Za medenino brinirat: Salmiak, Kohlensaures Kupferoxyd.

DODATEK:

Za mehki les: (Paracidol-lužila)

100 g Arti paracidol predlužila D No. 292, 75 g Arti paracidol amonlužila XVI. No. 265 in 1/10 l amonijaka. 25 g Arti paracidol predlužila D No. 292, 50 g Arti paracidol amonlužila M XXII. No. 544 in 1/10 l amonijaka. 100 g Arti paracidol predlužila C No. 291, 100 g Arti paracidol amonlužila M XXXX No. 945 in 1/10 l amonijaka. 75 g Arti paracidol predlužila C NO. 291, 76 g Arti paracidol amonlužila M XXXXIV. No. 990.

Za hrastov les: (Alizarol-lužila)

30 g Alizarol predlužila U I 3×conc. No. 752 a, 75 g Alizarol hrastovega lužila V. No. 664 in 1/10 l amonijaka. 15 g Alizarol predlužila U I 3×conc. No. 652 a, 50 g Alizarol hrastovega lužila VIII No. 667 in 1/10 l amonijaka. 25 g Alizarol predlužila U I 3×conc. No. 652 a, 50 g Alizarol hrastovega lužila XIX No. 688 in 1/10 l amonijaka. 5 g Alizarol predlužila U I 3×conc. No. 652 a, 30 g Alizarol hrastovega lužila VII No. 667 in 1/10 l amonijaka. 75 g Alizarol predlužila Z No. 655, 100 g Alizarol hrastovega lužila V No. 664 in 1/10 l amonijaka. 30 g Alizarol predlužila Z No. 655, 50 g Alizarol hrastovega lužila V. No. 664 in 1/10 l amonijaka. 10 g Alizarol predlužila U I 3×conc. No. 652 a, 25 g Alizarol hrastovega lužila XIX No. 688 in 1/10 l amonijaka.

Hrastova amonijakova lužila (Räucherbeizen)

50 g Arti Räucherbeize XIX No. 378, 25 g Arti Räucherbeize XIX No. 378, 75 g Arti Räucherbeize L XXII No. 496, 50 g Arti Räucherbeize L VI No. 359. (Konec)

Kaj je novega?

Borzno poročilo: V prošlem tednu so stale tuje valute v dinarjih in sicer: Berlin (nemška marka) 13.46, Budimpešta (madžarski pengö) 9.90, Curih (švicarski frank) 10.96, Dunaj (avstr. šiling) 7.96, London (angleški funt) 275.66, Newyork (dolar) 56.55, Pariz (francoski frank) 2.22, Praga (čehoslovaška krona) 1.68, Trst (italijanska lira) 2.96.

Nj. Vel. kralj in kraljica sta prispejala v nedeljo nenadoma v Zagreb, kjer sta se nastanila v dvorcu v Gornjem mestu; ljudstvo je kraljevski par, ki je posetil mesto in okolico, povsod radostno in navdušeno pozdravljalo.

Med Vatikanom in fašistično vlado je izbruhnil oster diplomatski spor, ker so fašisti razgnali »Katoliško akcijo« kot organizacijo, ki ni naklonjena fašizmu, ki pa je uživala krepko podporo Svete stolice.

Ljubljanski vrtnarji so pokrenili energično akcijo proti nameri ljubljanske občine, da svojo drevesnico komercializira ter opozarjajo osobito na občutno obremenitev vrtnarskih obrtnikov pri uvozu cvetja, kakor je ni v nobenem drugem mestu.

Ljubljanski tramvaj je že začel voziti tudi po novi progi proti Šiški, s čemer se je odprla ugodna prometna zveza s tem jako obljudenem predmestjem.

Velesejska prireditev v Ljubljani uspeva jako lepo in ni le dober obisk, temveč so prav dobre tudi kupčije, osobito v oddelku za mizarske izdelke.

Črno knjigo so izdali beograjski krojači, da se na ta način obranijo slabih plačnikov, ki so dosedaj ruinirali že marsikatero mojstra.

Naša mornarica je porasla od 124.560 ton v letu 1921 na 323.600 ton v letu 1930, torej se je povečala v desetih letih za trikratno množino ton, kar pomeni jako lep napredek.

Avtomobilska cesta se otvori v Kamniško Bistrico, kar bo velikega pomena za tujski promet in s tem tudi za obrtništvo Kamnika in kamniške okolice.

Bat'a zgradi tvornico za usnje in gumijaste izdelke v Jugoslaviji ter je v ta namen kupil od češkoslovaškega industrijalca Schichta zemljišče pri Vukovaru v obsegu 41 oralov, kasneje pa namerava zgraditi še tvornico za usnje.

Novo vrste vžigalic, takozvano »večno vžigalice«, ki bi prevrgla vso sedanjost vžigalico industrijo, je izumil neki dr. Binger na Dunaju, ki ima za odkup svojega izuma že ogromne milijonske ponudbe.

Izum, ki onemogoča potopitev ladij, je izumil neki francoski učenjak ter se vrše v francoski vojni mornarici pravkar veliki poizkusi, ki bodo, če se posrečijo, pomenili velik prevrat v pomorstvu.

Kolinska

Okusna in zdrava je Kolinska kava!

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani

je sklicala

izredni občni zbor

ki se bo vršil v nedeljo, dne 14. junija 1931 ob 9. uri dopoldne v dvorani »Trgovskega doma«, Gregorčičeva ulica št. 17, I. nadstropje v Ljubljani (poleg banske palače).

DNEVNI RED:

1. Nagovor načelnik.
2. Vprašanje sistema ločenih ali skupnih zbornic.
3. Raznoterosti.

Če bi občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se bo vršil eno uro pozneje na istem mestu, ne oziraje se na število navzočih delegatov. — Vsaka zadruga-članica ima pravico poslati na občni zbor za vsakih 50 članov po enega zastopnika. — Imena delegatov, ki se bodo občnega zbora udeležili, je naznaniti zvezi najkasneje do 10. junija 1931.

Obrtna banka v Ljubljani za naše vaje

Obrtna banka v Ljubljani je sklenila iz vsakoletnega dobička naložiti vsoto Din 5000 v posebni fond, ki se uporabi izključno le v svrhu nagrad obrtnim vajencem in vajenkam, ki dovrše z odličnim uspehom pouk v obrtno nadaljevalnih šolah in ki napravijo z odličnim uspehom praktičen pomočniški izpit pri zadrugi izpraševalni komisiji.

Od vsote Din 5000 se določi 24 nagrad po Din 100 in 52 nagrad po Din 50. Polovica teh nagrad odpade na obrtno nadaljevalne šole v bivši ljubljanski, polovica pa na one v bivši mariborski oblasti.

Omenjene nagrade obstoje v obliki vložnih knjižic Obrtne banke, katerih vsota se sme dvigniti šele po dobi 2 let od dneva izročitve, ker naj služijo nagrade tudi v ta namen, da bi se učila mladina varčevati.

Nagrade se bodo razposlale prihodnje dni vodstvom obrtnih nadaljevalnih šol v svrhu razdelitve, kakor se je to zgodilo tudi lansko leto.

Obrtna banka v Ljubljani je s tem velikodušnim činom pokazala razumevanje za naš obrtni naraščaj in za napredek obrtnega nadaljevalnega šolstva, za kar ji mora biti javnost osobito pa obrtništvu iskreno hvaležna.

Hrvaški obrtniki in obrtniško zavarovanje

Na zborovanju Saveza hrvatskih obrtnikov, ki se je vršilo 24. maja v Vinkovcih, so zavzeli zborovalci glede zavarovanja obrtnikov za slučaj starosti, onemoglosti, nezgode in smrti načelno stališče, izraženo v sledečih resolucijah:

I.

Treba je, da se s posebnim zakonom o pokojninskem zavarovanju obrtnikov predvidi prisilnim potom zavarovanje vseh obrtnikov v državi, ki so kot taki zadostili zakonskim predpisom za samostojno opravljanje obrtniških del ter jih tudi resnično izvršujejo.

II.

Pod obvezno zavarovanje naj spada vsak obrtnik takoj takrat, ko dobi obrtni list za samostojno poslovanje, dolžnost plačevanja pa traja praviloma tako dolgo, dokler traja njegova delovna sposobnost, oziroma do izvestnega leta življenja.

III.

Pravice zavarovancev naj obsegajo: a) stalne mesečne pokojnine za čas starosti in popolne onemoglosti; b) zavarovanje za primer bolezni in nezgod; c) zavarovanje za primer smrti, oziroma pomoč vdovam in nedoletnim otrokom umrlega zavarovanca.

IV.

To zavarovanje bi se moralo vzdržavati iz:

- a) stalnih prisilnih letnih prispevkov obrtnikov;
- b) stalnih letnih prispevkov države v stalnem razmerju z obrtniškiimi vplačili;

c) darov, volil in dohodkov glavnice teh ustanov.

V.

To zavarovanje bodi samo za ta namen, stalno naj ga pa nadzirajo posebne obrtniške zbornice.

V vsaki banovini naj se ustanovi posebna zavarovalna ustanova, ki tvori s pripadajočimi obrtniki posebno telo, lahko se pa osnuje tudi taka osrednja ustanova, ki bi obsegala z istimi pravicami vse samostojne banovinske zavarovalne ustanove v svrhu edinstvenega poslovanja.

VI.

Načelna odločba o obrtniškem prisilnem pokojninskem zavarovanju naj se predvidi v novem zakonu o delu, vse ostalo pa naj se reši s posebnim zakonom tako, da bodo pri njegovi sestavi čim najbolj sodelovali predstavniki obrtniškega stanu.

Iz sodarske stroke

Predsednik Sodarske obrtne zadruge v Mariboru gosp. Jernej Golčar je v nedeljo, dne 10. maja t. l. ob 9. uri dopoldne v Narodnem domu v Mariboru predaval o kalkulaciji. Dotaknil se je vprašanja enotnih cen sodarskih izdelkov in je poudarjal, da se more to doseči edinole potom prave kalkulacije, to se pravi, da vsak sodar mora brezpogojno znati kalkulirati. Ko bodo znali sodarski mojstri kalkulirati, bodo itak prišli do enotnih cen. Gosp. Golčar je uvidel, da je večini sodarskih mojstrov ta pojem neznan. Zato je navzočim z nekaj primeri temeljito in poučno raztolmačil, kako se naj kalkulira, da pride mojster do svojega zaslužka, všteti tudi izdatke. Predavanje je bilo izvanredno dobro obiskano in podano navzočim zelo poučno in lahko umljivo. Končno se je zaključilo, da sestavi gosp. Golčar nekakšno tabelo, iz katere bo razvidno, kako se kalkulacija izvrši. Eno tako tabelo dobi vsak član proti plačilu Din 10.

Nadalje je opisal današnje neznosno stanje šušmarstva in poudarjal, da se šušmarstvo bohotno razvija in razlozil, kako bi se dalo to vsaj ublažiti. Predavatelj je mnenja, da je glavni vzrok tako zelo razširjenemu šušmarstvu mojster sam, ker čezmerno sprejema število vajencev v učenje. Po končani učni dobi in prestanem pomočniškem izpitu ne dobijo pomočniki nobenega dela. Eksistenčne prilike silijo pomočnika samega, da se zateka k skrivnemu šušmarstvu. Končno je predavatelj apeliral na gospode mojstre, naj vsak primer šušmarstva z natančnim naslovom in krajem šušmarjenja naznanijo takoj zadrugi. Radi premilih kazni šušmarjev se je tudi sklenilo, da se bo tozadevno interveniralo pri kralj. bankski upravi.

Joan Mihelčič

elektr. konces. podjetje

LJUBLJANA, Borštnikov trg 1

ima na zalogi vsakovrstni električni material, žarnice in svetila. Prevzema v izvršitev električne instalacije. Jamči za solidnost in zmerne cene.

Iz Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani

(Konec).

VII. Novi obrtni zakon.

Pred obravnavo novega obrtnega zakona v zakonodajnem odboru smo poslali naknadne predloge k temu zakonu, oziroma poudarjali potrebo že prejšnjih važnejših naših zahtev k osnutku tega zakona nastopnim članom zakonodajnega odbora, in sicer gg. Iv. Pučlju, Ivanu Hribarju, dr. Ivanu Vesenjaku, dr. Milanu Škerlju in dr. Metodu Dolencu s prošnjo, da naše zahteve v polni meri upoštevajo pri zakonodajstvu tega zakona.

VIII. Obrtnopravno izjavo

je podala zveza Zbornici za TOI v Ljubljani o vprašanju ali je smatrati izdelovanje gornjih delov iz usnja za sandale za prost obrt ali za opravilo, ki je pridržano čevljarjem obrtnikom. Zveza je izjavila, da smatra usnjene sandale za obutev in spada izdelovanje teh delov v izključni delokrog čevljarjev.

IX. Nagrade vajencem.

Zveza je izposlovala tudi letos pri Obrtni banki v Ljubljani nagrade za najboljše obrtne vaje, ki posejajo obrtno-nadaljevalne šole, v znesku 5000 dinarjev. Polovico teh nagrad odpade na našo, polovico pa na mariborsko zvezo. Vsem obrtno-nadaljevalnim šolam smo poslali okrožnice, da predlagajo po dva najboljša vajenca, ki bi prišla v poštev pri razdelitvi nagrad.

X. Revizija obrtnih zadrug.

Mestno načelstvo v Ljubljani je naročilo Zvezi obrtnih zadrug, da na podstavi § 127 obrtnega reda pregleda celotno, zlasti pa denarno poslovanje vseh obrtnih zadrug, ki imajo svoj sedež v Ljubljani ne glede na to, ali so članice zveze ali ne. O izvršenem pregledu je mestnemu načelstvu poročati. Zveza je na to odredbo opozorila potom okrožnice vse ljubljanske zadruge, ni pa še s pregledovanjem pričela, ker je zvezin tajnik ta čas prezaposlen.

XI. Razno.

Zbornica za TOI v Ljubljani je pozvala zvezo, da stavi predloge za enotno ureditev predpisov za posle na obroke, ki jih ima staviti v smislu sklepa konference zastopnikov vseh zbornic, ki se je vršila v Zagrebu dne 30. in 31. marca t. l. Na podlagi izjave prizadetih trgovcev, obrtnikov smo poslali zbornici te predloge.

Glasom dopisa z dne 20. aprila t. l. je bila zveza na zadnji seji upravnega odbora soglasno izvoljena za člana častnega odbora Mednarodnega vzorčnega velesejma v Ljubljani.

Dne 25. aprila se je vršila v Zbornici za TOI konferenca g. Alberta Thomasa, direktorja Mednarodnega urada dela v Ženevi, s predstavniki delodajalskih skupin. Konference se je udeležil zvezin načelnik, podnačelnik in tajnik.

Dne 30. aprila se je vršil v Zbornici za TOI povodom prihoda skupine industrijcev iz Nemčije v Ljubljano sestanek naših gospodarskih interesentov. Sestanka se je udeležil kot zastopnik zveze g. načelnik.

Dne 3. maja se je vršil ogled razstave risarskih in pismenih izdelkov vajencev Obrtno-nadaljevalne šole na Prulah. Zveza je zastopal g. Rožič.

Kraljevska banska uprava v Ljubljani je nakazala zvezi podporo v znesku 5.500 Din za pospeševanje obrtnega združništva.

Poleg navedenega poslovanja je rešilo zvezino tajništvo tudi nebroj drugih dopisov, pritožb, vlog itd. raznih zadrug in korporacij, kakor tudi posameznih obrtnikov ter jim dajalo vsa potrebna pojasnila in navodila v različnih zadevah in vprašanjih.

VI. Davčne zadeve.

Na poziv Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je poslala zveza vsem zadrugam okrožnice za predložitev predlogov za izpremembo posameznih stopenj skupnega davka v tarifi, ki je bila za pobiranje tega davka objavljena v Službenem listu z dne 17. aprila t. l.

Na predstavko Zadruge čevljarjev v Ljubljani smo poslali finančni direktorji v Ljubljani spomenico glede preobdavebe zlasti malih obrtnikov in glede nedostatkov, ki jih povzročajo nekateri davčne uprave pri prisilnem izterjevanju davčnih zaostankov.

Dalje je poslala zveza vsem zadrugam okrožnice glede prijave o zalogah blaga in terjatev za naknadno odmero davka na poslovni promet, ljubljanskim zadrugam pa vabilo na predavanje dne 18. aprila o novem davku na poslovni promet.

Iz organizacij.

Izredni občni zbor »Zadruga tesarskih in studeničarskih mojstrov v Mariboru, načelstvo v Ljutomeru,« se je vršil dne 14. maja 1931 v Ljutomeru ob navzočnosti 33 zadrughnih članov, zadrughnega nadzornika g. komisarja Ignaca Založnika iz Maribora in delegata Zveze obrtnih zadrug v Mariboru g. Janka Horvata.

Dnevni red: 1. Poročilo načelnika. 2. Premestitev zadruge iz Maribora v Ljutomer, oziroma sprememba § 1 zadrughnih pravil. 3. Pritožba na Kr. ministrstvo za trgovino in industrijo v Beogradu zoper gori navedeni odločbi. 4. Določitev enotne delavske mezde od najnižje do najvišje. 5. Slučajnosti.

Zadrughni načelnik gosp. Leopold Petschar pozdravi predvsem zadrughnega nadzornika g. Ignaca Založnika, potem delegata Zveze obrtnih zadrug v Mariboru g. Janka Horvata in navzoče člane, konstatira sklepčnost in otvori ob 11. uri 30 min. sejo. Nato poroča o letošnjem delovanju zadruge in pojasnjuje navzočim razloge za premestitev zadruge iz Maribora v Ljutomer. Zahvaljuje se zadrughnemu zaupniku g. Josipu Nekrepu iz Maribora za vzorno izvršitev oprostitev vajencev dne 10. maja 1931 v Mariboru.

Tajnik g. Ivan Bombek prečita navzočim odločbo kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani VIII. št. 1014/1 z dne 11. aprila 1931, s katero banska uprava ne odobruje spremembe § 1 zadrughnih pravil, oziroma premestitve sedeža zadruge iz Maribora v Ljutomer.

Po daljši debati predlagajo zadrughniki iz sreza Maribor in sicer gg. Franjo in Ivan Špes, Josip Nekrep, Pavel Gerlič in Ornig Franc, naj sedež zadruge ostane v Mariboru, zadrughna pisarna pa na sedežu načelnika v Ljutomeru.

Soglasno se sklene, da se § 1 zadrughnih pravil ne spremeni ter ostane sedež zadruge v Mariboru, zadrughna pisarna v inventarjem pa ostane na sedežu načelnika v Ljutomeru. Naslov se glasi kakor dosedaj: »Strokovna zadruga tesarskih in studeničarskih mojstrov v Mariboru, načelstvo v Ljutomeru.«

Pritožba na kr. ministrstvo za trgovino in industrijo v Beogradu zoper pod točko 2 navedeni odločbi kr. banske uprave v Ljubljani se ne napravi. Načelnik g. Petschar predlaga, naj občni zbor določi in sklene po krajevnih razmerah in po sodnijskih okrajnih enotne delavske mezde.

Soglasno se sklene, da se določijo delavske mezde pri 10-urnem delavnem času in sicer: za sodnijski okraj Murska Sobota od Din 2.50 do Din 4.— na uro brez hrane.

Za sodnijski okraj Gornja Radgona od Din 2.25 do Din 3.— na uro brez hrane.

Za sodnijski okraj Dolnja Lendava od Din 2.50 do Din 4.— na uro brez hrane.

Za sodnijski okraj Maribor od Din 5.— do Din 7.— na uro brez hrane in za sodnijski okraj Ljutomer od Din 2.50 do Din 4.— na uro brez hrane.

Gori določene delavske mezde so veljavne in merodajne le pri izplačevanju tesarskih pomočnikov pri tesarskem delu.

Za ostale sodnijske okraje v okolišju zadruge občni zbor ni mogel sklepati in določiti enotne delavske mezde, ker se zadrughni zaupniki iz teh sodnijskih okrajev niso udeležili izvanrednega občnega zbora.

Obrtna zadruga čevljarjev za srez Laško v Trbovljah javlja, da se vrši vajenska preizkušnja dne 21. junija 1931 ob 14. uri pri g. Dolinšku v Hrašniku.

Dobave.

Oddaja krovskih del na zgradbi vojašnice »Vojvode Mišiča« v Ljubljani se bo vršila potom ofertne licitacije dne 15. junija t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Prodaja pil. Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede prodaje 1000 kg pil. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja. Dne 15. junija t. l. se bo vršila pri upravi oddelka Zavoda za izradu vojne odeče v Zagrebu javna li-

citacija glede prodaje odpadkov od sukna, platna, usnja, starega železa, pločevine itd. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti upravi.)

Dobave. Direkcija državnih železnic, gradbeni oddelk v Ljubljani, sprejema do 29. maja t. l. ponudbe glede dobave stenskih telefonskih desk. — Direkcija državnih železnic, prometno-komercialni oddelk v Ljubljani sprejema do 29. maja t. l. ponudbe glede dobave 4000 kg svinčenih zalivk in 1900 komadov nalučnikov.

Prodaja. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 10. junija t. l. ponudbe glede prodaje 3000 komadov vreč. (Predmetni oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Oddaja zgradbe silosa v Ljubljani se bo vršila potom ofertne licitacije dne 8. junija t. l. pri Inženjerskem oddelku Komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpo-

gled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Prodaja praznih sodov. Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede prodaje 20 komadov lesenih in 30 komadov železnih sodov od mineralnega olja. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Oddaja pil v brušenje. Direkcija državnega rudnika Zabukovca pri Celju sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede oddaje 326 komadov starih pil v brušenje. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

III. pomorska obalska komanda v Boki Kotorski sprejema do 10. junija t. l. ponudbe glede dobave 500 košar za premog in 100 steklenic; do 15. junija t. l. pa glede dobave 20 komadov železnih vozičkov za prevoz premoga.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 11. junija t. l. ponudbe glede dobave 2 zidnih ventilatorjev in 2 avtomatičnih zaklopnic, 120 m³ borovih hlodov, 50 komadov posod za vodo, 10 m² pločevine, 1 kompletne konjske opreme, 10 komadov dežnih plaščev, 50 komadov ščetk, 70 komadov motvoza, 5 parov gumijastih rokavic, 5 kg žice in 50 komadov porcelanskih valjev za žico.

Oddaja del pri adaptaciji vojašnice »Vojvode Mišiča« v Mariboru se bo vršila potom ofertne licitacije dne 12. junija t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

Prodaja lesa. Kr. Direkcija šum v Vinkovcih sprejema do 13. junija t. l. ponudbe glede prodaje lesa. (Oglas in pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Že v 24 urah

kemično snaži, plisira in barva obledele obleke, plašče, klobuke itd. — škrobi in svetlo-lika srajce, ovratnike in zapestnice. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Franc Fujan

krovstvo

Ljubljana, Galjeviča štev. 9
pri Dolenjskem kolodvoru

Izvršuje vsakovrstna krovska dela in v to stroko spadajoča popravila.

Cene solidne!

Cene solidne!

„Fama“-

asbestni tlak
Ksilotitni tlak
Plutovinasti tlak

za kuhinje, kopalnice, hodnike, pisarne, bolnice, hotele itd. — je topel, elastičen, lahek za čistiti

Polaga vedno najcenejše:

Keramični in gradbeni material

G. Battelino & Co.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 15
Telefon 2037

Strojno podjetje R. Willmann

LJUBLJANA

Slomškova ul. 3. Telef. 2055

Beneški jaremnik, cirkularke, nihalne žage najnovejše konstrukcije, brusilni stroji. Železni deli k pogonu mlinskih kamnov, zatornice.

Transmisijski deli kakor osovine, ležišča, spojke, jermenice vseh vrst in velikosti.

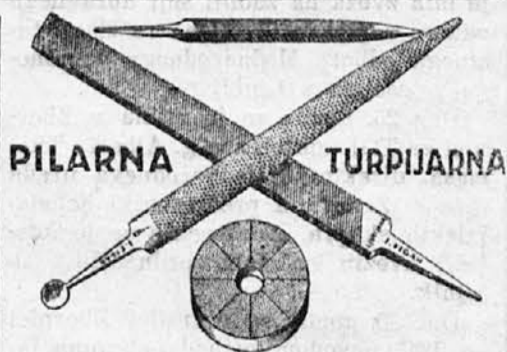
Rebraste cevi iz kov. železa z ugodnim grelnim učinkom.

Elektro-tovarna in jamska dvigala, vitli in dvigalne ter transportne naprave.

Projektiranje in oprema žag in mlinov ter drugih industrijskih naprav.

Vsakovrstna popravila strojev.

Ponudbe brezplačno, na željo strokovnjaški obisk.

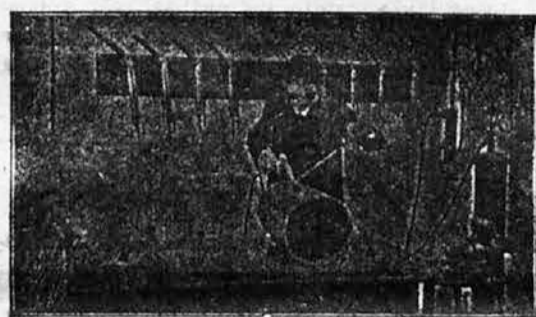
IVAN FIGAR LJUBLJANA

Gospodsvetska c. — Vošnjakova ul. 3.
(v bližini restavracije „Novi svet“)

Zaloga, izdelovanje in popravilo vsakovrstnih pil (turpija) in rašpel. Delo se izvršuje strokovno po najnižjih cenah.

Pri večjem naročilu primeren popust.

Plačam enostransko tovarnino.

Tvornica ZA DUŠIK D. D.

in
AGA-RUŠE

udružene jugoslov.
tvornice acetilena in
oksigena d. d.

zadovoljajeta s svojimi prvovrstnimi proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS- PLINOM in KISIKOM

šir om vse Jugoslavije na stotine

avtogenskih varilcev

in nudita tisočerin mirno, lepo
in solnčnobeło

acetilensko luč

Iskoriščajte tudi VI te njihove
proizvode v svojo korist!

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje